

Social- och hälsovårdsministeriet
Sjötullsgatan 8
Helsingfors

VN/35922/2023

Begäran om information

Svar på förfrågan i anslutning till ändringsprojektet av lagen om klientavgifter.

1. För närvarande är klientavgifterna bundna till folkpensionsindex samt klientavgifternas belopp för personligt bruk och inkomstgränserna för långvarig service till arbetspensionsindex. Med långvarig service avses i detta sammanhang långvarig sluten vård och service på en institution, familjevård, serviceboende med heldygnsomsorg samt fortlöpande och regelbunden service i hemmet (inkl. annan boendeservice). Indexjusteringarna görs för närvarande vartannat år. Vid övergången till prisindexet för välfärdsområdena är avsikten att indexjusteringarna ska vara årliga. Hur bedömer ni de administrativa kostnader som reformen medför? Observera att avsikten är att avgiftstaket även i fortsättningen ska vara bundet till folkpensionsindex.

Inom Österbottens välfärdsområde görs redan nu årliga uppdateringar av vårdavgifterna, så en sådan här förändring skulle inte föranleda märkbara tilläggskostnader för det administrativa.

2. Hur många (procentuellt/kvantitativt) situationer finns det i ert välfärdsområde där en sådan tjänst inte avbeställs och inte används för vilken avgift enligt den gällande lagstiftningen får tas ut för service som inte har använts eller avbeställts? Specificera i möjligaste mån uppgifterna per tjänst.

Statistik finns inte att tillgå.

3. Fortsatt fråga om ovannämnda fråga; hur mycket har man inom ramen för de nuvarande bestämmelserna kunnat ta ut i ert välfärdsområde för service som inte använts eller avbeställts? Känner välfärdsområdet till i vilken utsträckning det förekommer situationer där en avgift inte kan tas ut antingen på grund av att de förutsättningar som ställs i lagstiftningen inte uppfylls eller på grund av kreditförluster? Hur ofta händer det att dessa avgifter hamnar i utsökning i ert område?

År 2024 uppgick intäkterna av avgifter för oavbokade besök till ca 99 990 €. Intrum Oy som sköter Österbottens välfärdsområdes inkassotjänster följer inte upp innehållet i ärenden som förs över till utsökning på en sådan nivå att det är möjligt att ange hur ofta avgifter för oavbokade besök hamnar till utsökning.

4. Överstiger den nuvarande maximavgiften för service som inte använts eller avbeställts och som föreskrivas i lagstiftningen produktionskostnaderna för vissa tjänster som ni producerar?

I nuläget överstiger klientavgiften för ett oavbokat besök inte produktionens fullkostnader (klientandel + kommunpris) för någon typ av service.

5. Om nivån på den avgift som tas ut för service som inte använts eller avbeställts höjs med 20–30 procent jämfört med nuläget, hur bedömer ni att detta inverkar på det ovannämnda eventuella överskridandet av produktionskostnaderna? Skulle det uppstå till följd av höjningen situationer där den lagstadgade maximavgiften inte kunde tas ut i sin helhet?

Risken för att en höjning på 20-30 procent, från nuvarande avgift 56,70 € till ca 68-74 €, skulle överskrida produktionens fullkostnadspris (klientandel+kommunpris) är liten.

6. Vid beredningen övervägs det om avgifter för oavbeställd och oanvänd service i fortsättningen kan tas ut också för besök i anslutning till avtal om vårdnad om barn, barns umgängesrätt och underhåll för barn, medling i familjefrågor, övervakning av umgänge och stöttat umgänge samt besök i anslutning till utredning av föräldraskap och adoptionsrådgivning. Hur många sådana oavbeställda och oanvända besök finns det i Ert område? Vilka är produktionskostnaderna för dessa tjänster (antingen variationsbredd eller per tjänst)?

Österbottens välfärdsområde har ingen statistik över oavbokade besök. Den allmänna uppfattningen är att väldigt få tider inte skulle avbokas. Flest besök som man inte kommer till är i ärenden som sköts som tjänstehjälp till något annat välfärdsområde samt i underhållsärenden för omhändertagna barn.

Produktionskostnad: 85 € / timme, för familjerättslig service och annat barn- och familjesocialarbete.

7. Klientrelationen har samband med hos vem avgiften kan tas ut för service som inte avbeställts och som inte använts. Vid beredningen övervägs om avgiften kan tas ut hos en annan förälder som inte kommer till den tid som bokats. På vilket sätt antecknas klientrelationerna hos de tjänster som nämns i fråga 6 i era informationssystem? Vem/vilka är klienter?

Journalanteckningar görs inom familjerättsliga på den förälder som tar kontakt. I klientdataprogrammet kan anteckningar föras på mamma, pappa eller barnet. Om båda föräldrarna kommer in, så förs anteckningarna på barnet.

8. På vilket sätt har det i Ert välfärdsområde för närvarande ordnats det att man bokar tjänster som nämns i fråga 6? Kommer det i samband med bokningsprocessen till exempel att finnas information om huruvida tiden i princip passar båda föräldrarna? Hurdana förutsättningar har ert välfärdsområde att ordna så att båda föräldrarna skulle kunna på förhand godkänna till exempel elektroniskt en tid som bokats för dem?

Barnatillsyningsmännen bokar nu själva in tider för besök. Det sker dels genom överenskommelse med båda föräldrarna och dels utgående från den ena föräldern. Elektroniska lösningar som ger föräldrarna möjlighet att godkänna besökstider saknas.

9. Biträdande justitiekanslern har i sitt avgörande OKV/2097/10/2022 (tillgängligt bara på finska) ansett att ett utlåtande AV en specialist i psykiatri som behövs för behandlingen av en ansökan om krävande medicinsk rehabilitering ska vara avgiftsfritt. För att klargöra rättsläget bedömer ministeriet i anslutning till detta förutsättningarna för en lagändring. Vi ber om information om hur mycket merkostnader skulle uppstå i ert område om 5 § 6 punkten i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården utvidgas så att det enligt lagens ordalydelse också är avgiftsfritt med ett läkarintyg och läkarutlåtande som hänför sig till en undersökning som utreder rehabiliteringsbehovet och möjligheterna till rehabilitering.

Merkostnaden, ifall att ingen intygsavgift för läkarintyg som hänför sig till rehabiliteringsbehov uppbärs, är läkararvodena som ska betalas för utfärdade intyg. Utan intäkter från läkarintygen och – utlåtandena så bär välfärdsområdet hela kostnaden för dessa arvoden.

10. I anslutning till föregående fråga frågar vi ännu hur mycket kostnader ert välfärdsområde skulle orsakas om de läkarintyg och -utlåtanden som har skrivits inom specialiserade sjukvården och som behövs för att klienten ska få vård eller rehabilitering skulle vara avgiftsfria?

Vi följer inte upp innehållet i utfärdade läkarintyg- och utlåtanden på en sådan nivå att det är möjligt att beräkna kostnader för det som specifikt efterfrågas.

11. Övriga kommentarer om det som anförts ovan?

Christine Widd
chef för avgiftsenheten
tfn 044 7172525
christine.widd@ovph.fi